

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ/TABLE OF CONTENT

<i>Խմբագրական</i>	Յանուն վերլիշումի եւ վերաքննութեան	3
<i>Editorial</i>	A reminder to revise	5

### ՅՕԴՈՒԱԾ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ARTICLES

#### *Պատմութիւն-Հնագիտութիւն History-Archeology*

<b>Svante Lundgren</b>	A piece of the Middle East in the north - the Armenian Community of Sweden	7
<b>Վահրամ Հովեան</b>	Թուրքիայում դատական քաշքշուկները՝ հայկական համայնքային գոյքի վերադարձի խափանման գործիք (2010-2020)	25
<b>Ջաւէն Մսըրլեան</b>	Հայկական Հարցի հոլովոյթը 2016-2020	35
<b>Վանիկ Վիրաբեան</b>	Հայկական Չարդախլուի հերոսամարտերի պատմութիւնից (1905-1988)	59
<b>Արծուի Բախչինեան</b>	Իսպանիայի քաղաքացիական պատերազմը եւ հայերը (1936-1939)	83
<b>Էդիտա Գզոյեան</b>	Թուրքիայի միջազգային իրաւական պատասխանատուութեան հարցը Ա. համաշխարհային պատերազմից յետոյ	95
<b>Վարդան Մատթէոսեան</b>	Ս.Դ. Հնչակեան Կուսակցութիւնը Հարաւային Ամերիկայի մէջ (սկզբնական՝ 1910-1940, շրջանի ուրուագիծ)	119
<b>Կարինէ Ալեքսանեան</b>	Խորհրդային իշխանութեան քաղաքական բռնութիւններն Ալեքսանդրապոլի գաւառում (Ապրիլ-Դեկտեմբեր 1921)	157
<b>Անի Ֆիշենկճեան</b>	Հալէպահայ Ուսուցչական Միութեան գործունէութիւնը (1938-1946)	171
<b>Թեհմինէ Մարտոյեան</b>	1922 Սեպտեմբեր. Չմիտնիայի հայերի եւ յոյների բնաջնջումը եւ քրիստոնէաբնակ թաղամասերի հրկիզումը	199
<b>Սուրէն Սարգսեան</b>	Կիլիկիա. 1920 Օգոստոսի 4ի ակտը եւ Միհրան Տամատեանի դերակատարութիւնը	221
<b>Միհրան Մինասեան</b>	Գաւառային հայ պարբերական մամուլի նորայայտ անուններ	235

<b>Գէորգ Ստեփանեան</b>	Ղուբա քաղաքի հայերի պատմութիւնից (վաղ ժամանակներից մինչեւ 1920)	247
<b>Կարինէ Աւետեան</b>	Կեսարիոյ առաջնորդ Տրդատ եպիսկոպոս Պալեանի կրթա-մշակութային գործունէութիւնը (ԺԹ. դարավերջ-Ի. դարասկիզբ)	267
<b>Տիգրան Պետրոսեանց</b>	Քուրդ Բ. Անբերդեցի Երկարակեաց Իշխանաց Իշխան. (1300-50ականներ). ժամանակն ու գործը	279
<b>Գագիկ Դանիէլեան</b>	Կիլիկեան Հայաստանի բերդերն ու քաղաքներն ըստ մուսուլմանական աղբիւրների. Բ.- Քայնուք	295
<b>Արսէն Շահինեան</b>	Արաբական Խալիֆայութեան առաջին համաձայնագիրը Արմինիայի բնակիչների հետ	317
<b>Roy Arakelian Maxime K. Yevadian</b>	La question civique dans l'Arménie antique et ses témoignages numismatiques	337
<b>Գրականութիւն Literature</b>		
<b>Կարինէ Ռաֆայէլեան</b>	Անկախութեան շրջանի վիպագրութիւն. Վահագն Գրիգորեան	355
<b>Լեզու Linguistics</b>		
<b>Արմենակ Եղիայեան</b>	Խնդիր եւ խնդրառութիւն	389
<b>Արմէն Միքայէլեան</b>	Օտար յատուկ անունների տառադարձութեան սկզբունքները (մասն Գ.- Ֆրանսերէն)	443
<b>Հայկարամ Յակոբեան</b>	Հռետորական միջոցների կիրառութիւնը Վազգէն Ա. հայրապետի խօսքում	467
<b>Մոհամմադ Մալքեմոհամմադի</b>	Ստուգաբանութիւնների քննարկում՝ <i>Նորայայտ բառեր վաղաշխարհաբարեան աղբիւրներում (16-18րդ դդ.)</i> բառարանի	479
<b>Վարդան Պետրոսեան</b>	Հին հայերէնի հպաշփականների ծագման «կովկասեան» վարկածի շուրջ (պատմալեզուաբանական քննութիւն)	499
<b>Արուեստ եւ Արհեստ Arts and Crafts</b>		
<b>Նազենիկ Սարգսեան</b>	Պարային տեսարանների դերն ու նշանակութիւնը <i>Ալմաստ</i> եւ <i>Անուշ</i> օպերաներում	527
<b>Անդրանիկ Տազէսեան</b>	Ֆրունձեան եղբայրներ եւ սրճադացներու ճարտարարուեստը Լիբանանի մէջ (1940ականներ)	537

<b>Արտակ Ասատրեան</b>	Սիւնիքարցախեան-Հիւսիսկովկասեան գօտիների գեղարուեստական նկարագիրը (գեղագարդման ընդհանուր բնութագիր, տարբերակներ, զուգահեռներ)	551
---------------------------	---	-----

***Ընկերաբանութիւն sociology***

<b>Anny Joukoulian</b>	Identity, native language and linguistic landscape in three geographical areas in Lebanon	575
----------------------------	--	-----

***Տնտեսութիւն Economy***

<b>Թաթուլ Մանասէրեան</b>	Համավարակի տնտեսական հետեանքների եւ Հայաստանի տնտեսութեան հնարաւոր աշխուժացման հեռանկարները՝ համագործակցային առաւելութիւնների իրացման միջոցով	595
------------------------------	---	-----

***Քանահիւսութիւն-Ազգագրութիւն Folklore-Ethnography***

<b>Մերի Աւետիսեան</b>	Գդալը եւ գդալնոցը հայոց տօնաճիսական համակարգում	619
<b>Արմէն Շ. Սարգսեան</b>	Առասպելական դրսեւորումները ժողովրդական հաւատալիքներում եւ ասոյթաբանութեան մէջ	631

**ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ INVESTIGATIVE ARTICLES**

<b>Գրիգոր Արշակեան, Սիւզաննա Մարտիրոսեան</b>	Ռու-թուրքական աշխարհաքաղաքական մրցակցութիւնը Հարաւային Կովկասի հակամարտութիւնների ենթահողում (1990-2020)	651
--	--	-----

**ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ UNPUBLISHED ARTICLES**

<b>Յակոբ Չոլաքեան</b>	Փաստաթուղթեր Ճեզիրէի շրջանի հայ գաղթականութեան եւ Թէլ Պրաքի քով Սահակաշէն եւ Մերոպաշէն գիւղերու հաստատման մասին (գաղթականաց տեղաւորման յանձնախումբի թղթածրար, 1930)	677
<b>Վաչէ Ղազարեան</b>	Ալեքսանդրապոլի Դաշնագրին հայերէն օրինակները (բնագրային բաղդատութեամբ ճշգրտման փորձ մը)	713

## ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ BRIEFINGS

<b>Արմինե Սարգսեան</b>	Երեան Քաղաքի Պատմութեան Թանգարանը	745
<b>Արման Մալոյեան</b>	Շիրակի մարզի նորակառոյց եկեղեցիները (1991-2017)	753

## ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ OBITUARIES

<p>Քրիսթֆըր Ուոքըր/Christopher Walker (1942--2017), Րոպըրթ Թոմսըն/Robert Thomson (1934--2018), Արա Կիւլեր/Ara Guler (1928--2018), Սարգիս Յարութիւնեան/Sargis Harutunyan (1928--2019), Սամսոն Քառեան/Samson Karyan (1938--2019), Ստեփան Ստեփանեան/Stepan Stepanyan (1927--2019), Ռուբէն Տէրտէրեան/Ruben Terteryan (1959--2020), Պարէտ Մանոք/Bared Manok (1958--2020), Սամուէլ Կարապետեան/Samuel Karapetyan (1961--2020), Գաբրիէլ Սուլթանեան/Kapriel Sultanian (1929--2020), Նինա Նազարէթեան-Ճիտէճեան/Nina Nazarethjian-Jidejian (1925--2020), Ռոբերտ Թոխմախեան/Robert Tokhmakhyan (1937--2020), Համլէտ Գէորգեան/Hamlet Gevorgyan (1951--2020), Համլէտ Յարութիւնեան/Hamlet Harutunyan (1948--2020), Ռուբէն Սաքապետոյեան/Ruben Sakapetoyan (1944--2020), Գրիգոր Արէշեան/Grigor Areshyan (1949--2020), Կիմ Աղաբէկեան/Kim Aghabekyan (1938--2020), Իգիթ Ղարիբեան/Igit Gharibyan (1937--2020), Սվետլանա Վարդանեան/Svetlana Vardanyan (1940--2020), Արտակ Մովսիսեան/Artak Movsisyan (1970--2020), Եոհան Բուրխարդ/Johann Burchard (1931--2020), Վահրամ Լալայեան/Vahram Lalayan (1974--2020)</p>	769
Համառօտ կենսագրական հատորին աշխատակիցներուն	796
Աշխատակիցներու ուշադրութեան Note to contributors	807 809
Բովանդակութիւն/Table of content	811